

Krishnamurti ja sanojen tyhjiys

Intialainen ajattelija Jiddu Krishnamurti väittää, että sanat eivät ole tie totuuteen, koska tietä ei ole: ”Totuus on poluton maa.” Hän avaa mahdollisuuden nähdä erilaisten näkökulmien taustalle ja irralleen niistä.

JOTKIN TEOKSET JA AJATTELIJAT jäävät vaivaamaan koko elämän ajaksi. Näin kävi minulle, kun teininä törmäsin intialaisen Jiddu Krishnamurtin (1895–1986) ajatteluun. Syrjäisellä kylällämme ei juurikaan ollut muuta tekemistä kuin lukea – ja koulumme kirjastossa oli, ihme kyllä, lukuisia filosofisia kirjoja.

Ihastuin erityisesti Krishnamurtiin: en muista enää kirjan nimeä, mutta ensikokemus oli seisauttava. Hän sanoi, että ihminen on perustavalla tavalla riippuvainen käsityksistä ja maailmankuvista, ja että emme etene ihmiskuntana mihinkään, jos jäämme kiinni puolustamaan vain tiettyä käsitystä. Krishnamurti väittää, että totuuteen ei ole tietä: ”Totuus on poluton maa.”

Olen jälkeenpäin miettinyt, oliko tällainen oivalus tärkeä, koska syntymäkodissani pohdittiin, keskusteltiin ja väiteltiin niin paljon – ehkäpä etsin tietä nousta pois tästä debatoinnista. En tiedä.

KRISHNAMURTIN TEOKSIA ei tarvitse lukea montaa. Yksikin riittää, jopa puolet teoksesta. Useimmat kirjat on koottu hänen lukuisista puheistaan. Ne ovat dialogeja, ja samat asiat toistuvat toistumistaan.

Krishnamurti pyrkii ylittämään sanat ja ajattelun. Tietysti joudumme käyttämään kumpaakin arkielämässämme, mutta sanat eivät ole varsinainen tie ”totuuteen”, jos sitä edes on olemassa. Mitä sitten seuraa, jos oivallamme, etteivät sanat kerro esitettyä

Intialainen ajattelija Jiddu Krishnamurti vuonna 1900. Kuva: Library of Congress.

”KRISHNAMURTI KÄVI DIALOGEJA MITÄ MONINAISIMPIEN IHMISTEN KANSSA.”

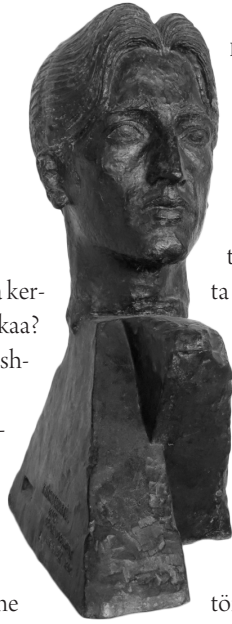
asiaa vaan ne ovat kuin ruokalista, joka ker-
too kohteestaan mutta joka ei ole ruokaa?
”Älä syö ruokalistaa ruoan sijasta”, Krish-
namurti sanoo.

Kun ylittämme sanat, katsomuksem-
me ja uskomme, joudumme tilaan,
jossa sanoja ei tarvita, kuuluu väite,
jota on yritetty avata monella tavalla.
Niin sanotulle länsimaiselle ihmiselle
väite on kova pala niellä: kuinka voimme
ylittää käsitteet ja silti ilmaista itseämme?

Jotkut tulkitsijat ovat puhuneet mystiikasta: sanallist-
tetun ja ajattelun tuolla puolen on ei-kenenkään-maa,
tyhjyys tai vastaava, johon jokaisella voi olla ainoas-
taan kokemuksellinen linkki. Emme täsmälleen otta-
en voi puhua ”siitä mitään”, ainoastaan viitata siihen
kuten antiikin filosofi Platon luolavertauksessaan.
Toiset tulkitsijat ovat viitanneet Krishnamurtin omiin
ehdollistumiin eli intialaisen kulttuurin taustaan ja
mahdolliseen yhteyteen buddhalaisuuden kanssa.

PARADOKSAALISESTI, vaikka Krishnamurti puhuu
totuudesta poluttomana maana, hänen ympärilleen
luotiin kansainvälinen verkosto pitämään yllä ja le-
vittämään hänen tuotantoaan ikään kuin ”oikeana
oppina”. Onneksi he eivät sentään yritä kahlita ke-
nenkään ajattelun vapautta. Olen tosin törmännyt
fanaattiseen kiinnipitämiseen ja riippuvuuteen.

Krishnamurti kävi lukuisia dialogeja mitä moninai-
simpien ihmisten, kuten buddhalaismunkkien ja psy-
koterapeuttien, kanssa. Hän tuli hyvin toimeen yhdys-
valtalaisen kvanttifyysikon David Bohmin kanssa, ja he
kävivät syviä mielen sisältöihin liittyviä keskusteluja.
Vaikka Krishnamurti oli muodollisesti suhteellisen
kouluttamaton, hän kykeni äärimmäisen abstrakteihin
tietoisuuden sisältöjen havainnointiin ja sanallistami-
seen. Muodollista koulutusta ihannoivassa kulttuuris-
samme ilmiö on mielenkiintoinen.

KASVATUKSESSA JA KOULUTUKSESSA Krish-
namurti sai aikaan paljon. Hänen nimeään
kantavia kouluja on muun muassa Britannias-
sa, Yhdysvalloissa ja Intiassa. Mietin, millaiseen
pedagogiikkaan johtaa ajattelu, jossa lähtökoh-
taisesti totuuteen ei ole olemassa määriteltyä
tietä tai menetelmää. Paradoksaalisesti oppilai-
ta opetetaan ylittämään sanallistaminen, diskur-
siivisuus, käyttämällä sitä, vaikka emme voi
opettaa mitään, mitä ei ole alkuaan kuvattu
sanallisesti. Vaikka pyritään menetelmien ja
näkökulmien vapauteen, ovatko oppilaat sil-
ti sidottuja krishnamurtilaisuuteen? Ja onko
tämä ristiriita itse asiassa mikään ongelma?
Jos ajattelee dialektisesti, ristiriita voi näyttäy-
tyä todellisuuden peruspiirteenä ja välttämät-
tömänä kehityskulkuna.

KRISHNAMURTI ON PUTKAHDELLUT esille elämäs-
säni aika ajoin yhä uudestaan. Hän kulkee mukanani
mysteerinä, joka on avannut mahdollisuuden näh-
dä erilaisten näkökulmien taustalle ja irralleen niis-
tä. Hänen tekstinsä ovat muovanneet minua niinkin,
että olen tarttunut moninäkökulmaisuuksien ideaan
ja viisauden vaativaan haasteeseen. Kun jokin vaivaa
koko elämäntulon ajan, siihen sisältyy jotakin mer-
kityksellistä.

EEVA K. KALLIO

Pst, dosentti
Koulutuksen tutkimuslaitos
Jyväskylän yliopisto

 <https://orcid.org/0000-0003-3950-6554>

LISÄÄ AIHEESTA

- Krishnamurti, J. & Bohm, D. (1986). *Ajan päätyminen*.
Helsinki: WSOY.
- McAuley, C. E. (2018). Krishnamurti and Education.
Application of liberation. *Journal of Conscious
Evolution*, 5(5), 3. [https://digitalcommons.ciis.edu/cgi/
viewcontent.cgi](https://digitalcommons.ciis.edu/cgi/viewcontent.cgi)
- Peterson, J. W. (2000). The Methodless Method.
Krishnamurti Education. *Paths of Learning: Options for
Families & Communities*, 5, 50–55. <https://eric.ed.gov>